

Taalpost

28
AUG
2019

? Taaltip: *hij onderwerp / onderwierp*

De verleden tijd van *onderwerpen* is *onderwierp(en)*: 'De agent onderwierp de bestuurder aan een blaastest', 'Alle bezoekers onderwierpen zich vrijwillig aan het experiment.' *Onderworpen* is het voltooid deelwoord: 'De bestuurder werd onderworpen aan een blaastest', 'Alle bezoekers hebben zich vrijwillig aan het experiment onderworpen.'

Bij sterke werkwoorden is de klinkerwisseling niet altijd voorspelbaar. Vooral bij werkwoorden die wat minder vaak voorkomen, kan de vervoeging lastig zijn. Zo kom je in plaats van *onderwierp* soms *onderwerp* tegen, en bijvoorbeeld *verwerp* en *ontwerp* in plaats van *verwierp* en *ontwierp*.

Enkele andere 'lastige' werkwoorden zijn *zweren* – *zwoer* – *gezworen* (in de betekenis 'plechtig beloven'), *verwerven* – *verwierf* – *verworven* en *bevelen* – *beval* (meervoud: *bevalen*) – *bevolen*. Zie ook de [verzameling sterke werkwoorden](#) op de website van Onze Taal.

>>

Meer taaladvies

! Onderzoek

- >> Promotie-onderzoek: kun je iemand identificeren aan de hand van zijn spraak? ([Leidraad](#))
- >> Door te variëren in brabbeltaal kunnen baby's volwassenen manipuleren. ([Cornell](#))
- >> Wetenschap op *Lowlands* afgelopen weekeinde: hoe ontstaat een taal? ([NPO Radio1](#))
- >> Mensen met namen met stemhebbende klanken worden iets aardiger gevonden. ([NRC](#))
- >> Hoe beschrijf je de hitte in het Nederlands? ([Onze Taal](#))
- >> Taalkundige/filosofe onderzoekt de taal van mensen met een psychose. ([de Volkskrant](#))
- >> De kennis van grammaticale termen bij middelbare scholieren in Vlaanderen en Nederland gaat achteruit. ([Over taal](#))

{ Watskeburt

Het radioprogramma *De Taalstaat* besteedde er onlangs al aandacht aan: in zijn boek *Watskeburt, Lage Landen* presenteert Peter Van Dyck een overzicht van zeventig jaar Nederlandstalige muziek in België en Nederland.

De Standaard heeft nu ook een recensie en ook in het programma *Nooit meer slapen* kwam Van Dyck aan het woord.

Geïnteresseerd? U kunt het boek bestellen bij uitgeverij Lannoo.

& Woordenschat

>> Behalve tot het Engels en het Duits is het woord 'niksen' deze zomer ook doorgedrongen tot het Frans. (Le Parisien)

>> Automerkt Jaguar verlangt een andere definitie van het begrip 'auto' in het woordenboek. (Autofans)

>> Bijna 20.000 Belgen ondertekenen een petitie om 'French fries' te veranderen in 'Belgian fries'. (Buurtsuper)

{ Exposeer met een kraam op het Onze Taal-congres!

Op het Onze Taal-congres op zaterdag 5 oktober in Utrecht is er in de lunchpauze en tijdens de afsluitende borrel een boeken- en informatiemarkt. U kunt hier (met uw bedrijf/vereniging) een of meer kramen huren om uw uitgaven, producten en diensten onder de aandacht te brengen bij de ruim 1400 congresbezoekers!

Daarnaast kunt u flyers of folders verspreiden op het congres en/of een advertentie plaatsen in *Taalpost* en *Onze Taal*.

Op deze pagina ziet u alle mogelijkheden met de bijbehorende kosten. Via het aanmeldformulier onderaan op de pagina kunt u direct een kraam reserveren.

>> **Reserveer een kraam**

! **Opinie**

>> "Wie echt wil zorgen dat leerlingen beter lezen, moet ervoor zorgen dat ze meer lezen." ([De Standaard](#))

>> Dat ze bij voetbalclub Sparta Nederlands spreken, zorgt voor een "hartstikke goede sfeer". ([NOS](#))

>> "Laten we ophouden ons zorgen te maken over de toekomst van het Engels." ([The Guardian](#))

& **En verder**

>> Auteur nieuwe leermethode belooft dat je in een jaar vier talen kunt leren. ([NRC](#))

>> In het online-programma *Straat Wijs* wordt de taalkennis van Nederlanders op de proef gesteld ([AD](#))

>> *Lingo* is terug! En JP ook! ([NOS](#))

>> Kunstproject in *De Brakke Grond* in Amsterdam richt zich op de O en de U. ([Brakke Grond](#))

>> Duitsers in Nederland wordt nog steeds regelmatig gevraagd 'Scheveningen' te zeggen. ([Berliner Zeitung](#))

? **Taalvraag?**

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& **Onze Taal-webwinkel**

Tijdschrift, boeken & kalenders

+ **Volg Onze Taal op de sociale media**

Facebook · Twitter · Instagram · LinkedIn

Leuke vraag zojuist aan de telefoon: wat is het verkleinwoord van 'column'? Dat is 'columnpje', omdat 'column' in de uitspraak op een 'm' eindigt. Ook in de verkleinvorm hoor je de 'n' niet: 'kollempje'. (Zie onze Spellingsite.)

**Onze Taal op Twitter:
elke dag taalnieuws,
taaltips en taalweetjes**

^ **Over Taalpost**

Taalpost brengt u meestal twee keer per week (in juli en augustus één keer) het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

[#FB](#)

[#Twitter](#)

[#Linkedin](#)

[#Instagram](#)

[#E-mail](#)

Diensten Onze Taal

Lidmaatschap

Taaladvies

Spellingsite

Tijdschrift

Webwinkel

Nieuwsbrief

Contact

Archief

Adverteren

Gegevens wijzigen

Afmelden

Taalpost

21
AUG
2019

? **Woordpost: *exoplaneet***

Verschillende media melden vandaag dat het Nederlandse publiek een **exoplaneet** een naam mag geven. Maar wat is een *exoplaneet*, en waar komt dat woord vandaan? Dat is te lezen [op de website](#) van Onze Taal.

>> **Lees meer**

! **Taal en werk**

>> Steeds meer werkgevers zijn op zoek naar werknemers die Chinees spreken. ([RTLZ](#))

>> Cv's beginnen steeds meer te lijken op Instagram – en soms zelfs op Tinder. ([Wall Street Journal](#))

>> Waarom maakt de politie grapjes op Twitter? En waarom stoort dat sommige mensen? ([NOS](#))

* **Woordenschat**

>> Om meer onderling begrip te creëren tussen boeren en burgers is er nu een online boerenwoordenboek. ([Nieuwe Oogst](#))

>> Een corpswoordenlijst om tijdens de ontgroening uit je hoofd te leren. ([Quote](#))

>> Het woord *niksen* begint ook tot het Duits door te dringen. ([Süddeutsche Zeitung](#))

{ Moedertaal – de taal van je leven

Wat is je moedertaal? Welke band hebben mensen met hun moedertaal? Hoe verandert dat nu er steeds meer moedertalen bij komen in Nederland? En welke taal ervaren tweetaligen (ook als ze standaardtaal en dialect spreken) als hun moedertaal?

Al die vragen komen op een luchtige, onderhoudende en aansprekende manier aan de orde tijdens het [congres van Onze Taal](#), op zaterdag 5 oktober aanstaande in Utrecht. Er zijn nog een paar kaarten! Haast u!

Meld u aan via onze webwinkel

* Genderneutrale taal

>> In Zweden kun je gerust aan iemand vragen met welk voornaamwoord hij, zij of 'hen' wil worden aangeduid. ([Trouw](#))

>> Het Turks is pas echt een genderneutrale taal. ([Trouw](#))

>> "Genderneutrale taal is mierenneukerij met woorden." ([NPO Radio 1](#))

>> Ook de Beierse autoriteiten denken na over genderneutrale taal. ([Süddeutsche Zeitung](#))

! Nederlands-Nederlands en Belgisch-Nederlands

>> "Waarom hoor ik, Vlaamse, het Nederlandse accent van mijn man niet meer?" ([De Standaard](#))

>> In Vlaanderen worden steeds meer Nederlands-Nederlandse woorden gebruikt, en niet alleen maar *poep* (in de betekenis 'kak'). ([Doorbraak](#))

& En verder

>> Hoe goed is uw Italiaans? Doe de test! ([Libreriamo](#))

>> Na alle campagnes om wiskunde en natuurwetenschappen te gaan studeren, nu ook graag iets voor de humaniora. ([De Standaard](#))

>> Waar komt *hupsakee* vandaan? ([Historiek](#))

! Bibliotheken gezocht voor Groot Dictee

Op zaterdag 2 november vindt het Groot Dictee der Nederlandse Taal weer plaats! Na het succes van vorig jaar wordt het ook nu uitgezonden via NPO Radio 1, tijdens de uren van *De Taalstaat*.

Ook dit jaar kunnen bibliotheken bij dit live-evenement aansluiten door zich aan te melden als dicteelocatie, zodat geïnteresseerden in hun lokale bibliotheek kunnen meeschrijven.

Bibliotheken kunnen zich aanmelden via [dit formulier](#). Daar staat ook meer informatie over het hoe en wat.

>> **Naar het formulier**

? Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & kalenders

+ Volg Onze Taal op de sociale media

Facebook · Twitter · Instagram · LinkedIn

De komkommertijd is ongeveer voorbij, maar toch nog even: waar komt dat woord ook alweer vandaan? Op onze website vertellen we het:
<https://onzetaal.nl/komkommertijd/>.

**Volg Onze Taal op
Twitter voor taalnieuws
en taalweetjes**

^ Over Taalpost

Taalpost brengt u meestal twee keer per week (in juli en augustus één keer) het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

#FB

#Twitter

#LinkedIn

#Instagram

#E-mail

Diensten Onze Taal

Lidmaatschap

Taaladvies

Spellingsite

Tijdschrift

Webwinkel

Nieuwsbrief

Contact

Archief

Adverteren

Gegevens wijzigen

Afmelden

Taalpost

14
AUG
2019

? Taaltip: *in en in gelukkig / in-en-in-gelukkig / in- en ingelukkig*

De juiste schrijfwijze is *in- en ingelukkig*.

Ingelukkig betekent 'heel gelukkig'. *In* is daarbij een versterkend voorvoegsel – niet te verwarren met het tegenstellende voorvoegsel *in* dat we zien in woorden als *incorrect*, *indirect* en *inhumaan*. Het woord *ingelukkig* kan nog extra versterkt worden: *in- en ingelukkig* betekent 'enorm gelukkig'. Vergelijkbare combinaties met *in* zijn *in- en ingemeen* en *in- en intriest*.

Overigens zou de spelling *in-en-ingelukkig* op zich ook goed denkbaar zijn: als één woord met streepjes tussen de eerste delen om de vaste verbinding aan te geven. De keuze is echter gevallen op de schrijfwijze als samentrekking: *in- en ingelukkig* (in feite een verkorte vorm van 'ingelukkig en ingelukkig'). Op dezelfde manier schrijven we bijvoorbeeld *ijs- en ijskoud* en *door- en doornat*.

Meer taaladvies

! Managementtaal

- >> Opinie: 'Dat ergerlijke managementjargon moet eruit'. ([De Tijd](#))
- >> Verdediging van Japke-d. ([Neerlandistiek](#))
- >> In vacatures wordt te veel managementtaal gebruikt. Dat zeggen arbeidsmarktexperts. ([VRT](#))

* Frans

- >> Het Frans wordt steeds minder populair in het Verenigd Koninkrijk. ([Courrier international](#))
- >> De Franse minister van cultuur wil meer advertenties in het Frans. ([The Guardian](#))
- >> Kunnen baby's twee talen tegelijk leren? Bien sûr! ([The Conversation](#))

{ Zomerschool Groot Dictee

Het Nederlandse radioprogramma *De Taalstaat* en het Genootschap Onze Taal organiseren samen deze zomer een 'zomerschool Groot Dictee'. Iedere week worden deelnemers klaargestoomd voor de nieuwe editie van het Groot Dictee, op 2 november 2019 op de radio. Dat gebeurt in de uitzendingen van *De Taalstaat* (op NPO Radio 1).

Op de [website van Onze Taal](#) staat telkens uitgebreide achterinformatie over de aangeronde kwestie (afgelopen zaterdag was dat bijvoorbeeld de spelling van verkleinwoorden).

& Engels

- >> Dat het Engels de wereldtaal wordt, kan ook een bedreiging zijn. Voor Engelstaligen. ([NY Times](#))
- >> Studenten uit de VS zullen bijvoorbeeld binnenkort ontdekken dat ze voor een prijke in Leuven kunnen studeren. ([De Standaard](#))
- >> Op een fietskaart voor toeristen heet Rotterdam 'Amsterdam Modern South Quarter' (en Amsterdam zelf 'Old Amsterdam'). ([Trouw](#))

! Opinie

- >> 'Ban de vechtmetaforen voor kankerpatiënten!' ([De Standaard](#))
- >> 'Lang leve de puntkomma!' ([The Spectator](#))

& En verder

- >> Veel Vlaamse kinderen spreken 'Hollands'. Met dank aan YouTube. ([De Morgen](#))
- >> Het is voor frauderende taalscholen in Nederland nog steeds mogelijk een keurmerk te krijgen. ([De Gelderlander](#))

>> De bank JPMorgan Chase wil reclameberichten door kunstmatige intelligentie laten schrijven. ([Customer first](#))

>> Een student bedenkt voor ruim honderd wetenschappelijke begrippen woorden in Britse Gebarentaal. ([BBC](#))

>> Sterft het woord *dromedaris* uit? ([Mainzer Beobachter](#))

? Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken en kalenders

+ Volg Onze Taal op de sociale media

[Facebook](#) · [Twitter](#) · [Instagram](#) · [LinkedIn](#)

Onze Taal-lezer Nard Loonen heeft een mooie verzameling met samenstellingen waarvan het eerste deel 'heel erg' betekent.

Bekijk zijn verzameling op <https://nardloonen.nl/2018/09/02/apetrots-en-keileuk/>. Aanvullingen zijn altijd welkom!

Praat mee op Facebook

^ Over Taalpost

Taalpost brengt u meestal twee keer per week (in juli en augustus één keer) het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

[#FB](#)

[#Twitter](#)

[#LinkedIn](#)

[#Instagram](#)

[#E-mail](#)

Diensten Onze Taal

Lidmaatschap
Taaladvies

Nieuwsbrief

Contact
Archief

Spellingsite
Tijdschrift
Webwinkel

Adverteren
Gegevens wijzigen
Afmelden

Taalpost

7
AUG
2019

? **Woordpost: *artefact***

Trouw schreef de afgelopen dagen over de isoleercel in de psychiatrie: in Nederland is die nog altijd geen *artefact* uit het verleden. Een *artefact*? Wat is dat precies? Daarover is meer te lezen [op onze website](#).

>> **Lees meer**

! **Taalonderzoek**

>> Genderneutrale taal werkt, zo blijkt uit Zweeds onderzoek. ([Trouw](#))

>> Klopt het dat de mens 70.000 jaar geleden zijn taalvermogen kreeg? En hoe weten we dat? ([De Standaard](#))

>> Twittertaal wordt gewoner en langer. ([Neerlandistiek](#))

{ **Leestekens**

Dit was een week met aandacht voor leestekens. Het tijdschrift [Neerlandistiek](#) besprak het boek *Nieuwe Leestekenwijzer* van Peter van der Horst; die schreef zelf een artikel over aanhalingstekens op [Schrijven Online](#). En dan was er in de Engelstalige pers nog aandacht voor het boek *Semicolon*, over de puntkomma. Een interview met auteur Cecelia Watson verscheen op [Longreads](#).

* Woorden

- >> Een record breken/verbreken. ([NRC](#))
- >> Pur sang. ([Onze Taal](#))
- >> Levensloopstress. ([INT](#))
- >> Algengordel. ([Taaltelefoon](#))
- >> Singleschaamte. ([Taalbank](#))

! Taaltrends

- >> Door onze angst voor de dood verdwijnen woorden als *lijk* uit de taal. Dat is ten onrechte! ([NRC](#))
- >> Nederlanders gebruiken graag namen van politieke partijen in hun wachtwoorden, Duitsers namen van dure auto's. ([AD](#))
- >> Engelstalige bediening in Nederlandse horeca leidt tot klachten. ([NPO Radio 1](#))

& En verder

- >> Tien podcasts voor leraren Nederlands. ([FONS](#))
- >> Vanwege succes een tournee: een voorstelling over taal. ([Het Nationale Theater](#))
- >> Jonge onderzoeker Yoïn van Spijk over zijn liefde voor Brabantse dialecten. ([Brabants Erfgoed](#))
- >> Zomerschool Groot Dictee: Hoe zat het ook alweer met samenstellingen? ([Onze Taal](#))

? Taalvraag?

Zoek in ruim 2000 taaladviezen

& Onze Taal-webwinkel

Tijdschrift, boeken & kalenders

+ Volg Onze Taal op de sociale media

Deze maand in *Onze Taal*
.....

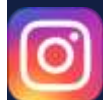
Taalkronkel

Bij het eerste gebruik maakt een stappenteller vaak gebruik van de gemiddelde lengte van je geslacht.

- Nu.nl

Facebook · Twitter · Instagram · LinkedIn

**Volg Onze Taal ook op
Instagram: elke dag leuk
en leerzaam!**

Over Taalpost

Taalpost brengt u meestal twee keer per week (in juli en augustus één keer) het belangrijkste taalnieuws.

Redactie: Marc van Oostendorp (Bilthoven) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).

#FB

#Twitter

#LinkedIn

#Instagram

#E-mail

Diensten Onze Taal

Lidmaatschap

Taaladvies

Spellingsite

Tijdschrift

Webwinkel

Nieuwsbrief

Contact

Archief

Adverteren

Gegevens wijzigen

Afmelden